

آلودگی در پهنه آسمان ایران

آمارها نقش مهمی در ارائه طرح‌های جدید دارند. هرگاه آمارها ارائه می‌شوند، میزان موفقیت، عدم موفقیت و در مجموع روندی که یک سیستم طی کرده است مشخص می‌شود و برخی اوقات نیز مانند زمانی که آمار آلودگی شهرها ارائه می‌شود، خبر از یک فاجعه می‌دهند.

آمارها نقش مهمی در ارائه طرح‌های جدید دارند. هرگاه آمارها ارائه می‌شوند، میزان موفقیت، عدم موفقیت و در مجموع روندی که یک سیستم طی کرده است مشخص می‌شود و برخی اوقات نیز مانند زمانی که آمار آلودگی شهرها ارائه می‌شود، خبر از یک فاجعه می‌دهند.

به نظر می‌رسد که با وضعیت آلودگی‌ای که کلانشهرها پیدا کرده‌اند، بسیار زودتر از اینها باید آمار مرتبط با این پدیده از سوی سازمان‌ها اعلام شود. به هر حال در زیر آمار مربوط به چند استان مهم به جز تهران که این روزها با آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کنند، آمده است تا شاید در راهگشای رفع این معضل مؤثر باشد.

مرکزی

هوای شهر اراک در روزهای سپری شده امسال ۴۴ روز در شرایط ناسالم قرار داشته است. شهر اراک یکی از ۸ شهر آلوده کشور شناخته شده و به عنوان یکی از استان‌های مشمول پدیده گردوغبار در طرح ملی قرار گرفته است. شهر اراک در فروردین ماه امسال ۱۵ روز، اردیبهشت ماه ۱۷ روز و خردادماه ۱۲ روز هوای ناسالم را تجربه کرده است. منواکسید کربن، دی اکسید گوگرد، ازن، ذرات معلق و دی‌اکسیدنیترژن ۵ آلاینده مهم هوای این شهر هستند.

البرز

در سال ۸۹ تعداد روزهای سالم در شهر کرج که ۳ هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی را در دل خود جای داده است، ۵۲ روز و روزهای ناسالم ۱۶۸ روز گزارش شده است. این روزها، طرح جامع کاهش آلودگی هوای کرج در کارگروه استانی نیز رسیدگی می‌شود. همچنین شهر کرج در مسیر ارتباطی ۱۵ استان غرب و شمال کشور با پایتخت قرار دارد و به همین دلیل روزانه خودروهای زیادی از این شهر عبور می‌کنند که این موضوع بر تعداد روزهای ناسالم شهر کرج در سال می‌افزاید.

فارس

در سال جاری تاکنون تنها یک‌روز آلودگی هوای شیراز به حد غیرمجاز رسیده است. کارشناسان عوامل آلودگی هوای شیراز را وجود برخی صنایع در این شهر می‌دانند. در حال حاضر ۴۰ صنعت بزرگ در شهر شیراز فعالیت می‌کنند.

اصفهان

اصفهان از نظر وجود ذرات معلق کوچک‌تر از ۱۰ میکرون، جزء آلوده‌ترین شهرهای کشور است. بیش از ۶۵ درصد آلودگی هوای شهر اصفهان ناشی از ترافیک بوده که این عامل با افزایش تعداد خودروهای تک‌سرنشین افزایش می‌یابد. تعداد روزهای دارای هوای سالم اصفهان از ابتدای سال جاری دوبرابر نسبت به مدت مشابه در سال گذشته اعلام شده است.

یزد

کیفیت هوای شهر یزد در مهرماه سال ۹۰ برحسب شاخص میزان غلظت ذرات معلق PM₁₀، ۲۱ روز هوای سالم و ۹ روز ناسالم گزارش شده است. استان یزد از نظر اقلیمی، از اقلیم خشک و نیمه خشک برخوردار است و در حالت طبیعی تحت تأثیر جریان هوای خشک و غبارآلود قرار دارد. با بررسی‌های انجام شده از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست استان یزد، ۱۵۶ واحد صنعتی در این استان آلاینده شناخته شده‌اند. براساس آمارها شهرهای یزد، شاهرود، میبد و اردکان بیشترین سهم آلودگی هوا را در استان یزد دارند.

خوزستان

مردم شهر اهواز ۱۲۰ روز از سال را تاکنون با مشکلات آلودگی هوا سپری کرده‌اند. به گفته سیدشریف حسینی، نماینده اهواز در مجلس

شورای اسلامی طبق آمار، زمانی که 20 میلی گرم بر مترمکعب ذرات معلق در هوا وجود داشته باشد، تنفس مشکل می شود، این در حالی است که براساس آمار ارائه شده میانگین ذرات معلق در هوا در این شهرستان 327 میلی گرم بر مترمکعب در ماه های ابتدای سال جاری را نشان می دهد؛ یعنی چندین برابر حد استاندارد. براساس آمارهای موجود، شهرهای جنوبی کشور مانند اهواز، آبادان، خرمشهر و ماهشهر با بیشترین آلودگی هوا مواجهند. کارشناسان بهداشت معتقدند که گردوغبارهای خوزستان از 4 سال گذشته تاکنون به تناوب هر هفته یکبار تکرار شده است.

خراسان شمالی

وضعیت آلودگی هوای مشهد در شهریورماه سال جاری نسبت به سال گذشته بدتر بوده که با آغاز بارندگی ها در طول فصل پاییز، شهر مشهد از شرایط هوایی خوبی برخوردار شده است. نبود بارندگی و وارونگی هوا باعث افزایش آلودگی در هوای مجاور سطح زمین در اثر مواد آلاینده ناشی از احتراق سوخت های فسیلی می شود. این مورد در شهر مشهد به ویژه در زمستان بیشتر رخ می دهد و به طور معمول 200 تا 270 روز در سال این وضعیت برای شهر مشهد پیش می آید. سالانه حدود 491 هزار و 350 تن مواد آلوده کننده، بر اثر استفاده از سوخت های فسیلی در هوای شهر مشهد پخش می شود.

کردستان

آمارها نشان می دهد که در 2 ماه نخست امسال از هر 5 روز فقط یکروز مردم استان کردستان از هوای سالم برخوردار بوده اند. این در حالی است که سال گذشته این عدد از هر 4 روز، یکروز هوای سالم بود. پدیده جدید ریزگرد در طول سال های اخیر استان کردستان و بخش غربی کشور را زیر پوشش خود قرار داده که تا حدود زیادی زندگی اجتماعی و زیست محیطی را در این استان به خطر انداخته است. کردستان در زمینه میزان وجود گردوغبار و تعداد روزهای ناسالم، رتبه دوم استان های دارای هوای آلوده را به خود اختصاص داده است.

آذربایجان شرقی

کارشناسان علت عمده آلودگی هوای تبریز و دیگر شهرهای استان آذربایجان شرقی را ورود گردوغبار از سمت جنوب غربی و غرب کشور اعلام کرده اند. با افزایش میزان ذرات معلق موجود در هوای تبریز در سال های اخیر، این شهر به یکی از آلوده ترین شهرهای کشور از نظر غبارهای معلق موجود در هوا تبدیل شده که ایجاد کمربند سبز محافظتی برای مقابله با آلودگی هوا در این شهر را ضروری کرده است. در این بین، کارشناسان محیط زیست علت اصلی افزایش آلودگی هوا را عدم رعایت مکان یابی مناسب در احداث کارخانه ها، ایجاد صنایع پرآلاینده در نزدیکی شهر و احداث واحدهای آلاینده صنعتی در نقاطی از شهر اعلام می کنند که در مسیر وزش باد قرار داشته و ذرات آلوده کننده معلق در هوا را به سمت داخل تبریز هدایت می کنند.